

MARS-MAJ 2025

Nöden och livet

Betaniakyrkan
Betlehems kyrkan

Ekumeniakyrkan

Bild: Andrea Hermansson

Vandring i döds- skuggans dal

Vi sågs ibland, även efter att vi hade flyttat. Han berättade om sin son och att han gärna ville gifta sig i kyrkan, så att det blir "på riktigt", och att han ville att jag skulle viga dem.

Text: Petter Hermansson

Vid ett tillfälle besökte han oss med sin hustru och son, i en annan del av Ecuador. När jag arbetade i församlingen i hans lilla by var han en av de mest engagerade ungdomarna. Stökig, absolut, men med mycket hjärta. Jag döpte honom i Rio Quijos.

Så får jag ett samtal från hans syster, att han har gett sig av, en vandring mot det stora landet i norr, i jakt på drömmar om något bättre, men nu är han borta. Hustrun och sonen är inte med på resan. I oro inför kommande migrationspolitiska förändringar och murar har han valt att inte vänta på den lagliga processen. I stället har han försökt med "coyoteros" människosmugglare. Det är en farlig väg i ett land som talar om fler än 100 000 försvunna de senaste decennierna. I skrivandets stund har familjen lagt ut enorma summor för att han ska släppas, hela tiden med krav om några tusen dollar till, i så fall får han leva. Och sedan tystnaden. I samtal med en pastor som arbetar med migrationsfrågor i Mexiko får jag veta att många nu hittats döda, antagligen för att verksamheten med insmuggling kommer att bli för komplicerad. Hans syster

berättar att familjen ställer in sig på det värsta.

Psalm 23 snurrar i mitt huvud. "Om jag än vandrar i dödsskuggans dal, fruktar jag intet ont, ty du är med mig." skriver psalmisten, inför den mänskliga erfarenheten av att stå inför döden. I tron att till och med i den mörkaste stund så finns det godhet, till och med där finns Gud.

Påskan är mänskligt liv gestaltat under en koncis vecka, en kort vandring - intågets fest och glädje, torsdagens oro men fortfarande i gemenskap, fredagens smärta och ensamhet följt av död och mörker innan söndagens strålande uppståndelsemorgon skiner över världen.

När Jesus går in i Jerusalem så gör han det med vetskapen om vad valet kommer att kosta. Men han vet också vad det leder till, att döden inte är det slutgiltiga och att något i dynamiken med Gud Fader kommer förändras för alla. Han vet att mörkret inte har sista ordet. Att vara människa är att ha förmågan att välja tolkningsnyckel för att

förstå världen och för att förstå sin egen roll. Författaren J.R.R. Tolkien beskriver en värld av ondska och mörker i Sagan om Ringen, böcker som delvis skrevs under Andra världskriget. Han gör det med en genuint kristen världsbild, utan att bli direkt predikande. Där får vi följa med på en vandring mot mörkrets hjärta, för det är endast där som det goda kan vinna. Inte genom att hålla sig undan och tro att det onda aldrig kommer till din del av Midgård (eller världen för den delen).

"But in the end, it's only a passing thing, this shadow. Even darkness must pass. A new day will come" (Men ytterst, är det bara en sak som passerar, denna skugga. Till och med mörker måste ge vika. En ny dag kommer) säger hobben Sam till sin kamrat Frodo, när vägen är som tyngst och mest hopplös.

Att vara människa är att sträva och ta risker, att förstå att livet formas utifrån våra val och den oerhörda uppgift som ålagt oss; att leva livet i sin fullhet. De riskerna min vän tog i jakten på stabilitet och ett bättre liv blev antagligen för stora. Men Jesus gick före, och varken krafter i höjder eller krafter i djupet eller något annat i skapelsen skall skilja oss från Guds kärlek i Kristus Jesus, vår Herre.

Strax innan denna tidning ska tryckas får vi veta att min vän från Mexico har befriats av polis efter många veckors fångenskap: att hans vandring här på jorden fortsätter.

Sammanbegravd med Kristus

”Arnes fredagstankar”, publicerat på
ecumeniakyrkan.se 22 april, 2022

Ordet ”sammanbegravd” är ett konstigt och knöligt ord på svenska. Så när de som översätter Bibeln till svenska stöter på detta ord i Rom 6:4 och Kol 2:12 står det att vi begravdes med honom, det vill säga Jesus Kristus. Det är naturligt att man översätter det så, även om det är lite tråkigt.

Både i Romarbrevet och i Kolosserbrevet finns ordet ”sammanbegravd” i textsammanhang som handlar om dopet in i Kristus som är ett av de två sakrament, heliga handlingar, som vi har i de protestantiska kyrkorna.

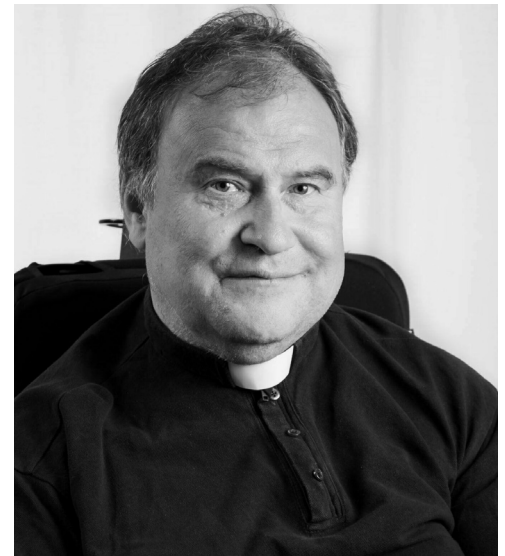
Med det ordet, ”sammanbegravning”, vill Paulus visa sina läsare hur radikalt annorlunda livet är efter det att man har tagit emot den nåd som Gud ger oss i dopet. Vi blir så annorlunda så det är som om något har dött. Vi har blivit födda på nytt (Joh 3:3) och kan säga som Paulus gör i en text som är nära besläktad med Romarbrevet, Galaterbrevet, att ”jag lever, fast inte längre jag själv, det är Kristus som lever i mig” (Gal 2:20).

Genom dopets nåd förvandlas våra liv. Det som fanns innan, det liv som trasats sönder av all ondska i våra liv, har mist sista ordet. Döden har mist sin udd och fått en helt annan innebörd. Döden som förut var livets slut har blivit en övergång till det eviga livet, till saligheten hemma hos Gud.

Dopet är ett tecken på att vi får leva i den nåden. En del frågar om man måste vara döpt. Nej, men det fantastiska är att man får vara döpt. Det här med att ha en kristen tro är inte alltid lätt. Ibland ”känns” det inte riktigt så härligt som vi ibland inbillar oss att kristen tro alltid skall kännas. För många som under tider i sitt trosliv inte känt den där svallande gudsnärvaron i sina liv har under sådana perioder kunnat luta sig mot sitt dop.

Lika konkret som dopkällans vatten berörde vår kropp, lika konkret och lika verklig är den förvandling som Gud genom Jesus Kristus verkar i våra liv till räddning och befrielse ifrån allt som förtrycker oss och hindrar oss från att leva de friska och härliga liv som Gud har skapat oss för.

Vi lever i påsktiden, kyrkoårets mest jublande tid, då de gladaste av alla rop, påskropen, ”Kristus är upp stånden! Ja, han är sannerligen uppstånden!”, vibrerar i våra inre människor. De finns där för att lika säkert som vi sammanbegravdes med Kristus i våra dop, lika säkert skall vi en gång ”sammanuppstå” med honom. Guds kärleks makt, den makt som verkar i våra dop och som gjorde att Jesus uppväcktes på tredje dagen ifrån de döda, omsluter oss liksom dopets vatten famnade våra kroppar då vi döptes i Faderns och Sonens och den heliga Andes namn. Det är en verklighet som inga pandemier, invasionskrig eller andra hemskheter kan ändra på.

Arne Fritzson
Teologisk sekreterare

”Jag får bli vän med tystnaden eller gå under”

Göran Sahlberg skriver personligt om identitet, anhörigskap och empati i ljuset av sin hustrus alzheimer.

Text: Göran Sahlberg
filosofie doktor och lärare i religionspsykologi

Fönsterrutorna i sovrummet hade med tiden fått någon sorts grå beläggning som filtrerade ljuset över trädgården. Snickarna blev klara förra veckan. Det är fint att vakna och kunna se trädstammen därute i ett klarare ljus. Svårare att vänja sig vid att sova ensam.

Den sista tiden hemma väckte du mig ofta. Ibland bara för att känna efter om jag fanns kvar. Eller då du plötsligt satt kapprak i sängen och pekade mot något som jag inte såg. Du ville veta hur mycket klockan var. Om det var dags att stiga upp. Om det var söndag. I så fall ville du tvätta håret fast du inte längre kunde hantera kranen i badrummet.

Religionsfilosofen Martin Buber skriver om hur människan i sitt förhållande till exempelvis ett träd kan ”övervinna dess närvaro och form” och reducera det till ett uttryck för lagbundna och beräkningsbara samband. Buber kallar detta en ”Jag-det-relation”. Vår moderna kultur fäster stort avseende vid sådana, väldefinierade relationer. Patienten blir kund, studenten konsument osv. Kyrkorna kommer med sina strategier och den ”religiösa biten”. I motsats till detta, skriver Buber: ”Allt verkligt liv är möte”. Han kallar denna relation för en ”Jag-Du”-relation.

Det är onsdag. När den lilla klockan i prästens hand ringer för att meddela att Kristusmeditationen börjar, sti-

ger jag girigt rakt in i den bråddjupa tystnaden. Nu när du flyttade hemifrån måste jag bli vän med tystnaden eller gå under.

I den moderna diskussionen om empati (grek ”in-i-lidandet”) får de filosofer som utgår från jaget problem med tanken på att någon skulle kunna ha tillgång till en annan människas inre liv. Andra utgår snarare från att det är samspelet mellan ”levande kroppsliga andra” som ligger till grund för kunskap av alla slag. Hela individens tillblivelse växer fram ur ett föregående samspel som aldrig utplånas helt. Den som är villig att följa någon annan ”in-i-lidandet” (någon annans lidande) måste, enligt det första alternativet, stanna vid jagets gränser. Enligt det andra alternativet: Våga sätta tillit till det föregående samspel och den värld av redan sammanflätade sinneserfarenheter och medvetanden varpå jaget vilar.

När du fick diagnosen ville du göra en resa till Småland för att ta farväl av det som dittills varit din hembygd: Gårdarna, platserna, vägarna och deras inbördes relationer. Ansiktena, namnen.

Den sista vi besökte var lekkamraten från Stockholm från den tiden ni var barn och proppade munnarna rekordfulla av små svarta körsbär. Hon blev kvar, du flyttade. Nu drack vi kaffe och åt rabarberpaj i hennes kök.

Innan vi skiljdes gick ni ut i trädgården. Det var sensommar, körsbären var mogna. Jag stod en bit bort och såg er stå inför varandra och proppa munnarna fulla. Inte som en frisk och en sjuk, på var sin sida om en medicinsk definition. Inte som en arbetsför och en i ”utanförskap”, på var sin sida om en politisk definition. Inte som en troende och en icke troende, på var sin sida om en

religiös definition. Ni stod bara där och proppade munnarna fulla av körsbär. Det var som första och sista gången och som för alla gånger däremellan då ni suttit uppflugna på var sin gren i något av körsbärsträden i Medeltorp med svindlande utsikt över skogar och sjöar.

Vad är då en människa?, skriver psalmisten i den åttonde psalmen i Psaltaren.

Ja, vad är en människa? Då. När detta händer som händer dig. Nu.

Det händer ofta att man frågar mig om hur medveten du är om din sjukdom. Det är inte lätt att svara eftersom den som frågar alltid tycks göra det utifrån en idé om ett medvetande utanför vårt fysiska jag. Men något sådant, från kroppen fristående medvetande, finns ju inte. Och sjukdomen arbetar sig hela tiden allt djupare in i det som frågan gäller: medvetandet. Mitt svar blir därför att du har ett alzheimermedvetande om din alzheimersjukdom.

Människan är ”ande”, skriver Kirkegaard på otidsenlig danska och menar jaget. Ett jag som är ett förhållande som har ett förhållande till sig självt. Eller med en annan ordföljd som inte ens behöver ta sin utgångspunkt i en privat föreställning om jaget: Ett förhållande som har ett förhållande till sig självt – detta är jaget.

Men i vilket förhållande till dig själv som du nu lever, vet jag inte. Det kan jag inte veta. I själva verket har jag aldrig riktigt vetat det.

Sjukdomen gör hur som helst att ditt förhållande till dig själv måste ta allt längre omvägar via mig. Då jag försöker förstå vad du skulle vilja ha sagt. Försöker minnas vad du glömt. Försöker översätta dig tillbaka till dig själv. Det är sådan vår relation är numera: ”En är den som talar (du),

en annan den som uttyder” (jag). Jag – och alla andra som stöder dig – lånar dig inte endast ”vårt intresse” utan också våra nervsystem. Vi utgör tillsammans en ”social protes”, där varje kubikmillimeter hjärnsubstans i en frisk hjärna innehåller 40 000 neuron och varje neuron i sin tur har kontakt med 20 000 andra neuron. En ”så-är-vi-fastän-många”-kropp, inte olik den burleska kropp som, med osäkra gränser, ringlar fram mot nattvarden för att näras av bröd och vin i söndagens mässa.

Det inträffar allt oftare att jag misslyckas. Att jag inte längre förstår vad du vill säga. Inte längre förmår översätta dig tillbaka till dig själv. Att jag hittar dig liksom inbäddad i nuet, med tom blick. Jag minns första gången det hände. När du till slut upptäckte mig sa du: ”Det känns så tomt därinne”. Du står på randen av en än större, övermäktig tystnad. Främlingen i spegeln framkallar en oresonlig ångest och jag måste vända badrumsspegelns svartmatta sida utåt.

Nu när mörkret faller, vem är du då?
Vem är jag?

En av de sista gudstjänsterna du besöker i detta liv: Du somnar med hakan i min framsträckta hand under predikan. Att ta oblaten, doppa den i vinet och stoppa den i munnen är redan alltför svårt. Att hitta tillbaka till bänken är omöjligt. Därför tar jag två oblat, doppar dem i vinet och matar dig som en fågelunge med det ena. Sedan tar jag dig i handen och går tillbaka till vår plats medan diakonen står kvar med händerna kring kalken och gråter i vårt ställe.

Fotnot: Febe Josefson Sahlberg avled den 18 augusti 2015.

Texten har tidigare publicerats i tidskriften NOD och tidningen Dagen. Den är här publicerad med tillstånd från författaren.

Bårtäcke – en länk mellan liv och död

Att använda bårtäcke är en gammal sedvänja. Redan under medeltiden förekom bårtäcken, men de var förbehållna endast de högre samhällsskikten.

Text: Monica R Sturzenbecker

Bårtäcket fungerade vid denna tid som ett slags sängtäcke då den döde oftast fördes till jordfästningen utan kista. Under det att täckena från början ofta var mönstervävda eller broderade ersattes de av svarta täcken under 1600-talet. På 1600- och 1700-talen förekom bårtäcke vid begravning och de flesta ägdes av församlingarna, men det förekom också att bårtäcket var en familjeklenod. På 1700-talet och 1800-talets första hälft möter man bruket av bårtäcke långt ned i samhällsskikten. Användandet av bårtäcken försvann nästan helt under 1800-talets senare och 1900-talets första hälft. Det kan hänga ihop med att man i stället började tillverka mer påkostade kistor och man prydde dessa med blomsterarrangemang. Traditionen med bårtäcke har dock tagits upp igen i vår tid och har fått en renässans.

Av ekonomiska och estetiska skäl har idag på många platser införskaftats nytillverkade bårtäcken som ett alternativ till en överdådig blomsterprakt. En mycket gammal tradition har på detta sätt återinförts.

(Källa: Svenska Kyrkan: Lunds kyrkogårdar och Enånger-Njutångers församling)

Betlehem

Bårtäcket i Betlehemskyrkan är skapat av textilkonstnär Lena Köster tillsammans med en grupp av församlingens medlemmar och var färdigt november 2018. Lena Köster

driver företaget Ulltråden och i vävstugan skapar hon inredningstextil med ull från sina egna får.

Täcket är vävt av ull och silke med inslag av guldtråd. Det är vävt i två delar och ihopsytt med en vacker söm. På ett varmt och vackert sätt omsluter det en enkel kista. Helt i linje med miljötank och kretslopp. Täcket kan användas som det är eller med valfri utsmyckning.

Till täcket finns en broderad vepa som är designad av bildkonstnär Lena Hellström. Broderiet symboliserar årstiderna/årets gång och livets olika åldrar. Lena Hellström (1952–2019) var även författare och fotograf, specialiserad på Bergslagens natur och kulturliv.

Betania

Initiativtagare till Betaniakyrkans bårtäcke var pastor Folke Åström (1936–2023). Efter studiebesök i olika kyrkor gavs uppdraget att skapa ett bårtäcke till textilkonstnär Pia Nordlund. Ett dubbelsidigt täcke i ull

utformades, med en röd och en grön sida. Färgerna återfinns i kyrksalen, vilket skapar ett vilsamt samspel mellan bårtäcke och kyrkorum. Broderiet i lintråd illustrerar Jesus ord ”om vetekornet inte faller i jorden och dör förblir det ett ensamt korn. Men om det dör ger det rik skörd”.

Haga

Efter flera års samtal om att församlingen behövde ett bårtäcke tog årsmötet 2021 beslut om att förverkliga visionen. Hantverksintresserade medlemmar tog fram material och tillverkade tillsammans bårtäcket som färdigställdes våren 2023. Linne från handdukar och dukar som skänktes av församlingsmedlemmar återanvändes till att skapa ett vändbart lapptäcke med en blå och en vit sida. Det var viktigt att få med en liten bit av allt som skänktes och om det fanns broderier eller revor så togs det med för att det speglar människors liv. Med stöd från studieförbundet Bilda och cirkelledare Lotta Pettersson sammanfogades ruta efter ruta, totalt 350 tygstycken, till ett vackert bårtäcke. Under arbetets gång uppstod många djupa samtal om döden. Eftersom täcket ska användas vid begravning upplevde också deltagarna att liv och död sammanflätades i processen. Pastor Anna Lena Evehäll säger ”Hela församlingens historia är med i det här täcket”.

Hagakyrkan

Betlehemskyrkan

Betaniakyrkan

Ett liv nära döden

Bild: Fredrik Sturzenbecker

Text: Petter Hermansson i samtal med Sören Alnehill

“Döden, döden, döden” började Astrid Lindgren samtalen med sina systrar när de blev äldre, som ett sätt att benämna det som väntade och ta udden av allvaret i det. För det är onekligen något komplext med tanken på att livet här på jorden en dag ska ta slut, att vi alla har samma villkor som människa. Trots att det är så självklart är det svårt och kanske är det lättare att hålla tankarna borta,

Bild: Fredrik Sturzenbecker

låta bli att närma sig detta oerhörda. Men, filmer och serier på TV fylls av ond bråd död, true-crime berättelser (om verkliga mord) är populärare än någonsin och de som berättar om sin kamp mot obotliga sjukdomar följs av många människor.

Kristian Gidlund hänförde Sverige då han berättade om sin cancer i boken och bloggen ”I kroppen min”, på ett poetiskt drömmande sätt; “Det är strövtåg som dessa som jag kommer att lämna. Det är från detta som jag dör. Och det sker i ett utdraget nu. Så lägg an stråkarna och se. Den här sången närmar sig sitt slut.”

Det finns en dubbelhet kring döden, som något vi undviker samtidigt som det fascinerar. Men visst har vi som kyrka ett språk för det som är svårt att tala om?

Med dessa tankar möter jag Sören Alnehill en torsdag i januari för ett samtal om döden och livet. Sören är 89 år och har tjänat som pastor i många olika sammanhang, bland annat som sjukhuspastor.

PETTER: Blir döden ett samtalsämne för människor som är nära att dö, undrar jag?

SÖREN:- Ja, jag märkte ju det när jag jobbade på sjukhuset. Det var begravningar var och varannan vecka. Jag kan räkna upp hur många som helst som jag mötte där som visste om att de var döende. Och de ville gärna prata. Anhöriga ville inte gärna prata, men det ville den som var döende: och fråga.

- Men vi då, som kyrka, vågar vi prata om döden? Borde vi prata mer om döden?

- Ja, jag tycker vi behöver se helheten om livet, där också döden finns med, och sedan fortsättningen. Men jag har lagt märke till att vi ofta talar om den döde på en begravning, där livet beskrivs och kanske något om sjuk-

dom, men sedan hoppar man över döden och flyttar till himlen direkt. Man undviker ordet död, och talar om att gå hem eller gå bort, som för att undvika ett ord som är laddat. Men då tänker jag att för oss som är kristna och har den kristna trons hopp skulle vi nog betona detta med döden lite mer, inte som något hopplöst utan som en livets process.

Döden som del av livet vet Sören mycket om. Han berättar om hur han redan som barn mötte döden då en kusin dog och hur han i tioårsåldern var med om att en moster dog.

- Då var begravningar en sak för vuxna men jag tog på mig finkläder och smet in i kyrkan och satt längst bak under begravningen. Sedan skyndade jag mig hem och bytte om innan mina föräldrar kom hem.

Nära vänner i ungdomen dog, Sörens förra hustru dog i cancer och hans äldsta barnbarn dog i leukemi. Döden kommer förstås oss alla nära då och då, men Sören har verkligen fått sin beskärda del.

- *Du lever själv med en cancerdiagnos Sören. Hur är det?*

- När jag fick beskedet upplevde jag en stor frid, en frid som man inte kan tillskansa sig själv, utan något större, som att vila i bomull, om du förstår. Samtidigt finns sorgen där, allvaret i att lämna Patricia, familjen, kyrkan, vänner. När jag fick beskedet sa läkarna att jag kanske hade ett halvår kvar. Nu har det snart gått ett år. Men så aggressiv var min cancer, och mig personligen gjorde det ingenting. Jag kände bara en sådan ljuvlig vila, men samtidigt den här sorgen. Det är lite svårt att förklara det.

Ljus faller in genom kyrkans fönster, våren kommer sakta närmare. Sören fortsätter:

- Wilfrid Stinissen har skrivit en bok som heter *Jag dör inte, jag träder in i livet*. Jag gillar den titeln, det sättet att se på livets villkor. Även om jag mår bra idag så vet vi inte om cancer är helt borta. Nya besked kan komma när som helst.

- *Har du planerat din egen begravning, eller din överlåtelsegudstjänst?*

- Ja det har jag. Jag har hjälpt mina anhöriga med synpunkter på hur den ska utformas. Dessutom har jag skrivit min dödsannons, så allt är ordnat. Jag har funderat på att skriva griftetalet också, men det kan kännas lite förmätet. Andra kan ju få ge sina synpunkter på mig och mitt liv. Men det kan hända att jag skriver ett avskedsbrev till minnesstunden med hälsning av hopp.

Och det är väl då, när hoppet lyser igenom, som det blir attraktivt att närma sig trons perspektiv. Jag lämnar Beta-niakyrkan i ett slaskigt januariväder, men trots kalla vindar som sveper fram genom gatorna på norr så slås jag av värmen i en man som Sören.

***Jag dör
inte,
jag träder
in i livet.***

Bild: Monica R Sturzenbecker

Klart för landning – klart för start

Text: Paul Enlund

Så skrev jag här i församlingsbladet för mer än fyra år sedan. Så nyss och så länge sedan! Nu är temat "Livet och döden". Båda rubrikerna är djupt existentiella. Den tydligaste frågan jag fick då var "Men, vad ska du som pensionär göra nu?" – Det var inte så lätt att svara på. Men längtan var att finna en smula tråda för själen med påtvungen överksamhet men med en förtröstan om att något kommer växa fram ur vila och en smula leda. Hur har det gått?

Tanken på viloår kom på skam men rytmen är lugnare och frågorna om "var ska vi bli av" har vi levt vidare med. Helen och jag har trivts så bra med boende och grannar på Sturegatan och kärleken till Örebro och Betania har funnits hela tiden och finns fortfarande i våra hjärtan. Från vårterminen 2023 började våra tankar klarna och vi riktade in vårt sökande efter större närhet till barn och barnbarn och vårt sommarboende där vi också får vår församlingstillhörighet. Helen blev från september månad pensionär på heltid. Själv har jag fortsatt som fängelsepastor inom NAV (Nämnden för andlig vård inom Kriminalvården) på Hällbyanstalten utanför Eskilstuna. Där har jag följt "vårdens" utbyggnad inifrån med ett tuffare klimat, fler frihetsberövade och mycket ny personal.

Mötet med intagna har fyllt mig med förväntan. Ett samtal mitt i bruset bland tioalet killar kan plötsligt få ett livsavgörande stråk över sig – än mer i de enskilda samtalen vilket jag har stor ödmjukhet inför. Det har blivit många sådana tillfällen. Jag blir alltmer övertygad om att förändring kan komma plötsligt och oväntat. Vad som lett en person fram till "gläntan" för vårt möte vet jag förstås inte. Men där och då är det uppenbart att något skett och att personen och jag ibland fått dela Guds helighet. Tankar om liv och död har alltid legat nära i sådana samtal.

En betydelsefull del har varit besöksverksamheten som är en viktig aspekt av vården. De intagna ska ha möjlighet att träffa personer från "utsidan" i någon form av aktivitet, samtal och samvaro som inte präglas av kriminell livsstil. En handfull volontärer från Eskilstuna har deltagit med mig i enkel gudstjänst med sång, bön, ljusständning och en minipredikan följt av "kyrkkaffe". En avdelning åt gången med en öppen inbjudan för alla att delta. "Killarna" har uttryckt tacksamhet till "dom

som av fri vilja kommer för att hälsa på oss"! NAV-arbetet har alltid känts stort, ja, som nåd. Vad som sedan sker är något som jag och besöksgruppsdeltagare får lämna över till vår Herre.

I och med december månad har jag avslutat mina år på Hällby.

Helt slut blir det inte för min del då jag kommer vikarie- ra på häktet i Visby. Att även fortsättningsvis få göra en insats för landets frihetsberövade blir fint.

Från september är vi på plats i vår nya bostad i Bromma och ett djupare lugn har infunnit sig. Vi har haft nästan alla av våra närmaste på besök och det stryker under vår hemkänsla. Helen och jag har sex barnbarn varav jag har två och ett på väg. Så klart är vi glada att nu ha bättre möjligheter att få vara nära dem - också det en stor nåd!

”
Jag blir alltmer övertygad om att förändring kan komma plötsligt och oväntat.

Bild: Paul Enlund

Gemensam glöd ger värme

”Det är värmen jag känner” är ett svar jag ofta fått vid frågan: Varför kommer du hit. Visst känns det roligt att höra sådana kommentarer.

Under några år har vi serverat sopplunch på torsdagarna i Betania och det har format sig så att 15–30, mestadels ett 20-tal, besökare haft måltidsgemenskap under en dryg timma. Serveringarna har startat 11.45 men redan 11.30 har ett antal samlats till en kort andakt runt ljusbäraren i kyrksalen. Tillsammans med övriga besökare har man sedan delat på en fri samvaro runt den goda soppan. Mestadels är det vegetariska recept. Det förekommer också lite annat då och då, men det finns alltid ett vegetariskt alternativ.

Det har vuxit fram ett brett engagemang för soppluncherna där också ett antal lunchgäster nu har kommit med i bemanningsschemat. Vi är nu 25 personer som lagar soppa.

Gemensam glöd ger värme. Rubriken slog an på mig så fort jag såg den. Det är väl just av värmen vi känner oss välkomnade och när vi gemensamt glöder skapar vi en vinnande varm gemenskap där alla är välkomna och välkomnande.

Med enkla men goda soppor till ett facilt pris, 60 kronor, kan man få gå hem med mätt mage och glatt hjärta. Åter man flera gånger köper man lämpligen ett häfte med 4 kuponger för 200: -.

”Det bryter ensamheten och känns så skönt att få prata fritt med lyssnande vänner, säger Christer Lindgren, som ofta hittar in till soppluncherna.”

”Jag tycker att det är så trevligt att få äta den goda soppan och känna den fina gemenskapen”, säger Liliane, en av församlingens vänner som också deltar i ett av serveringslagen.

Nuläge - klimatsirkeln i Equmeniakyrkan i Örebro

Vi fortsätter med öppen studiecirkel **varannan måndag kl 15.00, udda veckor**, i Betlehemskyrkan. Studiebok under våren är *Världen som väntar* av Peter Alestig. Boken berättar om "vårt liv i klimatförändringarnas Sverige".

Vi hämtar också fortsatt kunskap från Equmeniakyrkans Grön kyrka. Det är en förmån och hjälp att få dela våra nuvarande livsvillkor i grupp och ibland med besök från andra med olika erfarenhet. Vi planerar även en aktuell revidering av vår hållbarhetspolicy, gemensam för Equmeniakyrkans församlingar i Örebro.

Under våren bjuder vi in till tre föreläsningar på Café Vasastrand i Vasakyrkan. I februari inledde vi föreläsningarna med "Hållbar och hälsosam kost – bra för planeten och individen" Julia König och i mars blir det "Konst och klimat" Mattias Käll.

I april planerar vi för en föreläsning i samverkan med våra församlingars Internationella kommitté där Stefan Emilsson informerar om vårt arbete i Thailand med klimattanke. Se våra almanackor. Detta var något från vårt nuläge i vårt klimatnödläge, även utlyst av Equmeniakyrkan i Sverige.

Text: Gunnar Carlsson

Equmeniakyrkan Örebro våren 2025

Torsdag 6 mars 18.00, klimatföreläsning med Mattias Käll i Vasakyrkan

Söndag 9 mars 11.00, Kyrksöndag med Niklas Piensoho i Vasakyrkan

Torsdag 10 april 18.00, mission- och klimatföreläsning med Stefan Emilsson i Vasakyrkan

Palmsöndagen 13 april 18.00, kvällsgudstjänst i Hagakyrkan

Söndag 11 maj 10.00, Kyrksöndag i Betlehemskyrkan

Varannan måndag, ojämn vecka, 15.00, klimatsirkel i Betlehemskyrkan

Onsdagar varje vecka 10.00, bön för samarbetsprocessen mellan våra församlingar. Be där du befinner dig!

Ekumenisk kalender - ÖKR

Fredag 7 mars 17.00 i Betelkyrkan, Världsbönedagen

Torsdag 20 mars 16.00–20.00 i Betlehemskyrkan Årsmöte ÖKR, inleds med besök av Jan Eckerdal som berättar om Stockholmsmötet 1925 och Ekumeniska året

Torsdag 3 april 19.00–21.00 i Olaus Petri kyrka, en kväll om kyrkomötet i Nicea 325: Då kyrkan satte ord på sin tro. Föredrag och samtal med Carl Sjösvärd Birger och Anna Näppi.

17–21 april Påsk (se mer information på <https://orebrokristnarad.se/>)

5–9 maj 250 år av judiskt liv i Sverige (se mer information på <https://orebrokristnarad.se/>)

Allt har sin tid - Sånger i livets olika skeden

Text & Musik Per Harling, arr Arne Lundmark och Lars-Erik Lauenstein,

Betelkyrkan 18/5-25 kl 18.00

"Allt har sin tid, det finns en tid för allt som sker under himlen," Med dessa ord inleds konserten i Betelkyrkan 18/5-25 kl 18.00. Så mycket som händer i livet av ljus och mörker, av glädje och sorg, av tro och tvivel, av oro och tillförsikt. Med hjälp av Per Harlings omisskännliga tonspråk, visa med stråk av mjuka toner av jazz, sjunger vi om livet. Ibland stilla och eftertänksamt, ibland i högre tempo med jubel, lust och fröjd. "Allt tillhör dig, Gud, allt tillhör dig!" blir konsertens avslutande ord.

Här möts körer, musiker och åhörare. I ett samarbete mellan Betlehemskyrkans kör, Engelkören, Betelkören och Capella ackompanjerade av piano, kontrabas, slagverk, stråkkvartett och flöjt öppnar vi dörrar in till det som berör på djupet i livets olika skeden.

Biljetter (100 kr) kommer kunna köpas via www.tickster.com. Allt överskott går till DIAKONIAS hjälparbete.

Det var söndagskväll. Jag, min hustru och min lilla- syster satt i den gamla bädd- soffan på boendet i Gävle.

Bild: Tomas Munkas Larsson

Vi hade blivit ditkallade på fredagen då min mor hastigt hade blivit sämre. Nu kände vi att det förmodligen var den sista kvällen hos henne. Många års svår diabetes och en stroke hade till slut lett fram hit. Klockan hade passerat nio och vi hälsade på kvinnan som skulle vaka vid mors sida under natten. Hon satte sig i skinnfåtöljen vid sängen och började med van hand smörja mors kämpande ansikte. Vi satt där i soffan, trötta och ledsna, när min hustru fick ett sms med en hälsning från en väninna i Örebro. Strax efter hände nåt märkligt när kvinnan som vakade vid mors sida vände sitt huvud mot oss och frågade om hon fick läsa högt ur Bibeln för mamma.

Javisst, svarade vi. Hon öppnade då den gamla boken och började läsa. Efter en liten stund säger min lillasyster: ”nä men... hon läser ju Psalm 91”.

Då brast det för oss alla tre och tårarna började rinna nedför våra kinder. I sms:et som min hustru fick strax

innan så fanns nämligen ett bibelord hänsyftat, psalm 91... Fantastiskt! Bland Bibelns alla böcker och sidor och mängder med kapitel och verser, läser kvinnan samma psalm som stod i sms:et!!!

Där sitter vi i en av livets mest ensamma situationer och plötsligt känner vi att vi inte är ensamma längre, inte jag, inte min hustru och inte min lillasyster och inte ens min mor... Som en strimma av ljus, en hälsning från himlen som tränger sig ner igenom sorg och smärta, som säger: ”Ni är inte utlämnade, JAG är här”.

Å, vilken tröst, Gud själv är på plats även i dödsskuggans dal. Mor somnade sen in på måndagsmorgonen den 7/12 2015, kl 9:00.

Solen sken utanför mors rum och kampen var över!
Sorgsen men tacksam...

Text: Tomas Munkas Larsson

Kontakter

Betaniakyrkan

Venavägen 21, 703 65 Örebro
Tel Exp 019 31 02 90
exp@betaniakyrkan.se
Bg 463 - 3517, Swish 123 512 84 75
betaniakyrkan.se

Församlingsföreståndare/Pastor

Monica R Sturzenbecker

Tel 073 079 85 35

monica@betaniakyrkan.se

Lediga dagar: måndag, fredag

Diakon

Jovita Häggmyr

Tel: 070 585 75 36

jovita@betaniakyrkan.se

Ledig dag: fredag

Region Svealand

Bitr. regional kyrkoledare

Anna Gustafsson

Tel 070 485 98 38

anna.gustafsson@equmeniakyrkan.se

Sjukhuskyrkan

Sjukhuspastor

Jonas Lundkvist

Tel 019 602 23 50

jonas.lundkvist@regionorebrolan.se

Betlehemskyrkan

Sturegatan 9, 702 14 Örebro
info@betlehemskyrkan.nu
Bg 869 - 2410, Swish 123 680 21 85
betlehemskyrkan.nu

Församlingsföreståndare/Pastor

Petter Hermansson

Tel 072 565 24 60

petter@betlehemskyrkan.nu

Lediga dagar: måndag, lördag

Körpedagog

Kersti Esselwall-Smårs

Tel 076 036 3219

kersti@betlehemskyrkan.nu

Arbatar: onsdagar

Redaktion

Gunnar Carlsson, 070 637 82 65
gunnar.ca@telia.com

Monica R Sturzenbecker, 073 079 85 35
monica@betaniakyrkan.se

Petter Hermansson, 072 565 24 60
petter@betlehemskyrkan.nu

Sören Alnehill, 070 545 18 69
alnehill97@outlook.com

Fredrik Sturzenbecker, 073 276 11 32
fsturzenbecker@gmail.com

Övrig information

Bilder: s. 5 Adobe Firefly AI
Ge gärna ett bidrag till församlingarnas Swish eller Bankgiro för tryckkostnader
Kultur och studieverksamhet sker i samarbete med Studieförbundet Bilda.

Bild: Fredrik Sturzenbecker

Ett liv

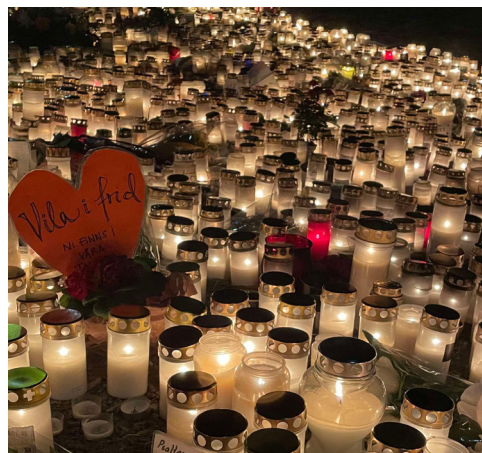
Text: Monica R Sturzenbecker

Tisdagen den 4 februari 2025 är en dag vi alla kommer att minnas. En människas ofattbara beslut släckte tio oskyldiga människors liv. Nära anhöriga och vänner drabbades av förlust, sorg och saknad. Tillsammans med många andra som fanns på platsen fick de djupa sår som kommer ta lång tid att läka. På ett eller annat sätt blev vi alla berörda av händelsen. Mitt i sorg och saknad efter någon som lämnat oss får vi försöka minnas de ljusa stunderna. Vi får omsluta varandra i omtanke och bön.

Ett av de mest förtroendefulla uppdragen i min roll som pastor är att få finnas med vid församlingens begravningar. I de stunderna blir allt så uppenbart. Vi som samlas för att ta avsked, sörja och minnas befinner oss i ett mellanrum med livet på ena sidan och döden på den andra. En människas liv ter sig i dessa stunder ofta väldigt kort. Jag skrev några rader om det:

Det första skriket hörs
livets sand har börjat rinna.
Din givna tid är kort
vad kan du göra för att hinna?
Allt som din tanke vill
allt som ditt hjärta önskar.
Hur ska den räcka till
den tid då livet grönskar?

Ett möte, en hand, en vän
livet ler en kort sekund.
Försöker hålla kvar vid den
bara för en liten stund.
Din tid försvinner
allt som var det var förut.
Vad har du hunnit
när livets sand har runnit ut?

Samtidigt som begravningsgudstjänsten är en påminnelse om att livet är kort är den en konkretisering av övergången från ett liv till ett annat. Vi som står kvar tar avsked, sörjer och minns, men den som lämnat oss är på väg in i en ny dimension. Bo Setterlind skriver i dikten *Vid vägens slut...*

”Att dö är seger, inte nederlag. Det lyser över bergen, natt har blivit dag. Sörj inte den, som äntligen är fri. Och frukta ingenting, ty Gud är liv.”

Vi minns den tragiska tisdagen i februari när livet plötsligt blev förkortat för elva människor, men vi får också lyfta blicken framåt mot det liv som vi är på väg till. Påskens händelse och budskap visar att vi får lämna mellanrummet och gå vidare in i ett nytt liv.

”
**Att dö är seger,
inte nederlag.
Det lyser över bergen,
natt har blivit dag.**